

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrletna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 13.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1911.

Leto VI.

Pobeljeni grobovi.

Veliko krivico bi delal našim liberalcem tisti, ki bi sodil, da so ti ljudje še pri zdravi pameti. Niti njih sedanji, tudi po mladinih priznani glavar, pisatelj in advokat dr. Tavčar bi morebiti tožil tistega zaradi razžaljenja časti, ki bi trdil, da je še kak pristni slovenski liberallec na svetu zdrave pameti. Ga ni! Zato se tudi nihče, kdor ima zdrave možgane, ne čudi, da pobeljeni liberalni grobovi zdaj tulijo, zabavljajo tako, in psujejo po svojih časopisih, kakor da že vsi spadajo na Studenec.

Klerikalci! Klerikalci! Klerikalci! Te bi radi zdaj liberalci s svojim votlim bobnenjem, s svojimi lažmi in s svojimi oštarijskimi shodi po beli Ljubljani pobili. Nam se liberalci zdaj res smilijo, smili se nam predvsem dr. Tavčar, ki hodi zdaj danadan poslušati modrosti tistega Ribnikarja, ki ga je sam še nedavno tiral pred sodišče in smili se nam dr. Tavčarjeva hišinja, ki mora ob poznih urah ogorčenemu liberalnemu brezobemu, po shodih zmučenemu levu odpirati hišna vrata, kadar »papa« pozabijo svoj ključ v svoji jezi na klerikalce doma.

Naši liberalci so zdaj jezni na ves svet. Kako li ne? Njih prva glava, bivši ljubljanski župan Hribar, je bil prisiljen po blagi svoji soprogi, da se je ločil. V prodaji premoga si lajša svojo stara leta in kandidiral bi zopet rad v občinski svet ljubljanski. Vse to učinkuje, da oče dostojnosti dr. Tavčar in glavni lastnik »Narodov« trpi, da njegova trobentica laže, besni in nori ravno tako, kakor tisto »Jutro«, v katero največ piše tisti Ribnikar, ki je povzročil septembrske ljubljanske izgrede.

Polomi »Agro Merkurja« in »Glavne posojilnice« tudi stavijo sive lase liberalcem v glave, predvsem seveda dr. Tavčarju, ki bi tako rad postal ljubljanski župan, če bosta to milostno dovolila Ribnikar in pa tudi Hribar, ki bi še vedno rad sedel kljub vsem bunkam na mehkem sedežu ljubljanskega župana. Da se vse te velike liberalne nesreče pokrijejo, si pa misli dr. Tavčar: Zabavljajmo, kričimo, da prevpijemo resnico. Zato trpi oče dostojnosti v »Narodu« sedanjo prostaško barabsko pisavo, ki prav

nič ne zaostaja za pisavo »Jutrovskih« pustolovcev.

Deželni zbor vojvodine kranjske je imel minulo soboto dve seji. Sklenil je, da najame dežela posojilo 10.000.000 kron, ki se porabi zato, da se bodo gradile nove ceste, vodovodi in da se bo izboljšalo zemljišče. Prejšnja liberalna večina je strašno zemarila kranjsko deželo. Naša stranka mora zdaj delati s polnim parom, da vsaj nekoliko popravi napake, ki so jih napravili liberalci in da zopet povzdigne kranjsko deželo iz močvirja, v katero so jo spravili liberalci.

Poleg tega je pa še deželni zbor sklenil, da postane ljubljanska Zadruga zveza po deželni upravi odobrena zadruga organizacija v deželi Kranjski in da se ustanovi deželni zadrugi organ. Zadrugi zvezi se je odstopil tudi vseučiliški zaklad kot brezobrestno posojilo. Za žrtve falirane ljubljanske »Glavne posojilnice« se je dovolilo 50.000 kron.

Liberalci so zdaj zaradi teh zelo umestnih sklepov, ki bodo prišli na dobro našemu ljudstvu in našemu združništvu, vsi iz sebe. Njih časopisje nori in besni. Vse besnenje in predpustno norenje »Narodovo« in nesramno zasmehovanje prevz. ljubljanskega knezoškofa (po barabskih »Jutrovskih« pritepencih in pustolovcih nič ne učinkuje. Liberalci, njih najpametnejši možje, medseboj glasno dovolj, da jih i mi čujemo, zatrjajo, kako da so prav imeli naši poslanci, ko so dali našemu združništvu to, kar mu že davno gre. In liberalci stikajo medseboj glave, pa pravijo, ta gonja nekaj pomenja. Naši »dični« Tavčarji in Ribnikarji kriče tako, ker se boje. In dovolj povoda imajo liberalci, da se boje in da lažejo in da upijejo ti pobeljeni grobovi, ki so povzročili po propadu »Glavne posojilnice«, da bodo obubožali tisočeri!

Za liberalci je pricapljal tudi Etbin Kristan, salonski in gledališki in dramatični učitelj frakarske elegance in dostojnosti. A tolikrat propadlemu kandidatu Etbinu ne zamerimo, če postaja zdaj domišljav, ko upa, da postane po milosti S. L. S. vsaj ljubljanski občinski svetnik, če bo to blagovolil dovoliti njegov magacinski, zato pa tudi bolj praktični in porednejši, a

tudi delavnejši in surovejši, v svojih sredstvih malo izbirčni Kristanov Tonček.

Etbinu laži pobeljenih liberalnih častnikarskih grobov niso dale miru. Zaradi »avanziranja« Zadruga zveze mu je trenutno zatemnel častnikarski salonski ton. In zahreščal je v svojem »Rdečem Praporju« med drugim takole: »čedna nakana«, »ena tista nesramnost«, »drhal gobezda«, »ljudska banda«, »črna drhal«, »klerikalna nesramnost«, »švindeln prvega reda«, »zlagana skrb za združništvo«, »klerikalna banda«, »škandal, ki kriči v nebo«. Prav čedna zbirka, podana v 70 vrstah. Kaj hočete več! Zakaj se li Etbin tako huduje? To je poyedal sam, ko je milo začivkal, da je to bilo zanj nepričakovano, da je bil presneten, ker ni bila o tem, predno so to naši poslanci predlagali deželnemu zboru, obveščena javnost. To, da Etbin Kristan rad pretirava, kakor to delajo vsi slabi pesniki in pisatelji, smo znali, a da o sebi misli tako »vzvišeno«, da mu bodo morali prej »in frak und klak« naši poslanci dati svoje predloge v predpotrdilo, tega res nismo pričakovali. Etbinu zato res drugače ne kaže, kakor da izposluje pri načelniku ljubljanske okrajne bolniške blagajne sodrugu Bartlu bolniško nakaznico za Kraepelinovo kliniko.

Pametnim socialnim demokratom pa svetujemo tole: Če hočete biti deležni dobrot dežele združništvu, pristopite s svojimi zadrugami Zadrugi zvezi in pridno agitirajte, da vsaj zdaj pri prihodnjih ljubljanskih občinskih volitvah Etbin Kristan zopet po svoji stari navadi ne propade.

Tuljenje liberalnih in tudi rdečih pobeljenih grobov nam dokazuje, da stopa S. L. S. po pravi poti. Iz srca se smejemo onemogli, lažnjivim, besnim izbruhom zelenih liberalcev, stárinov in mladinov, pomilujemo pa rdečo salonsko in magacinsko gospodo, ker tudi ona izgublja pamet, ki je boljša kot žamet.

Tobačno delavstvo.

Poročilo o tobačni režiji ima v rokah slovenski poslanec dr. Korošec. Upamo, da se bo toplo zavzel za naše tobačno delavstvo in za naše prošnje in težnje.

Carska zločinstva.

(Dalje.)

Po nekdanji navadi jo ogrinja posebna, za ta dan tkana bela tunika, katero drži volnen pas; glavo mora zaljšati posebna oprava las, namreč tri kite ob vsaki strani; v lepih gubah se spušča dolgi, rmeni zavoj; razun tega potrebni so nevesti še tudi rmeni čevlji: to je oprava rimljanske neveste.

S petjem in brenkanjem si prizadevajo prijateljice, da bi kratkočasile Metelo, ker prej ne sme iti iz svoje sobe, da je ženin ne odvede iz nje, da se ravna in dela, kakor so učinili njegovi predniki, oropali Sabinke.*

* Ko je bil Romul sezidal mesto, katero je po sebi imenoval Romo, to je močno, je imel sicer glavno mesto, je bil sicer vladar, toda ni imel ljudstva. Zato je naprosil sosednje države, naj dajo njemu in njegovim prijateljem svoja dekleta za žene; toda države nočejo o tem ničesar slišati. Zato si

Le prehitro pretečejo mladi deklici dnevne ure; rada bi dala času na noge svinec, toda nikdo ga ne more udržati, urno zbeži, ne maraje za človeško srečo in človeško gorje in prišel je večer, prišla je tema, — in ž njo trenotek, ko se bo izpolnila Meteli osoda.

Glas piščalk in trobent se začuje iz daljave: približuje se ženin; ženin prihaja slovesno po nevesto, da jo popelje v svojo hišo, katere nikdar več ne bo zapustila. Ulice razsvitljajo plamenice in so natlačene z obilno množico. Metela obleduje; trepet jo spreleti, ker zaslišala je glas Milvijev, da, že ga vidi pred seboj. S prihlinjenim sočutjem jo prime za roko — neko zmagovalno smehljanje se mu zaziblje krog usten

Romul skuje zvijače. Kmalu nato povabi vse bližnje države, posebno Sabine, v Rim k neki slovesni igri. Ničesar hudega se ne dejaje pridejo Sabinci neoboroženi v mlado državico. Rimljani jih prijazno sprjemo, jih pogoste po svojih močeh, jim pripravijo prenočišče. Ko so nekega dne zbrani vsi

in revica gre omahovaje ž njim v svojo osodo.

Vrste svatov se prično premikati. Pred njimi stopa mlad služabnik v široki tuniki in nese v posebni posodi opravo za prejo bodoče domače gospodinje. Njemu, vsak na eni strani, stopata zakonska; za njima pa Jupitrov duhovnik, ki bo sklenil zakonsko zvezo; družina in svatje spremljajo s petjem. Toda radostni glasovi zde se Meteli mrtvaška godba in ovenčana vrata v hišo njene druge doamačije so ji grob. Svatje dospe do ženinove hiše. Tu dajejo nevesti zlat vrč z oljem, da pomaže ž njim prag, — tako zahteva šega; da, šega tirja tudi, da zaročenec skrbno dvigne čezenj nevesto.

(Dalje prihodnjič.)

Rimljani in Sabinci pri razveseljevanju, ko je ravno vse globoko zamišljeno in zatopljeno v to, kar se vrši pred njih očmi, kar nenadoma planejo iz zakotja rimski mladenci in vzamejo seboj vse Sabinske device ne maraje za žuganje Sabinecev, da so le imeli, česar so si želeli.

Kuhinjska šola. Dne 5. marca se začne v Ljubljani kuhinjska šola. Brez dvoma bo to vest vse ljubljansko delavstvo z največjim veseljem pozdravilo. V Ljubljani smo take šole krvavo pogrešali. Hrana je zelo važno poglavje v delavski družini; hrana mora biti zdrava, tečna in cenena. Laški pregovor pravi: Bonna cucina, e bonna disciplina; dobra kuhinja, lep red. V Ljubljani naša delavska dekleta dosedaj niso imele prilike, da bi se o takih stvareh kaj naučile in podučile. Edina prilika zato je bila šola. Kaj se bodo v šoli naučile, saj še učiteljice ne znajo. Sicer se pa tudi naša šola za te stvari ne briga, čeravno bi bile veliko bolj potrebne, kakor nauk o pumpah in brizgalnah in drugih takih stvareh. Marsikatero dekle, ki pride iz naših osemrazrednih šol, bi našlo boljši kruh v meščanskih družinah kot kuharica, namesto da ga zdaj zastoj išče po raznih pisarnah in prodajalnah. — Posebno za naše delavske družine bo šola velikega pomena; dekleta se bodo učila v šoli varčnosti v kuhi. To je prva dobrota. Nevešča kuharica lahko veliko izda, pa nazadnje vendar nič okusnega ne napravi. Narobe spretna kuharica z malimi stroški vendar okusno kuha. Druga dobrota je ta, da se družina veliko rajši doma drži in ne poseda po gostilnah, ako ve, da je doma zdrava, dobra hrana in da gospodinja za red in snažnost skrbi. Šola traja 8 tednov in se vrši samo zvečer. Pristop v šolo imajo članice naših društev, namreč krščansko socialne zveze, društva delavk, podpornega društva in skupine tobačne zveze v tobačni tovarni v Ljubljani. Priglasite naj se pri odborih dotičnih društev. Šola bo v prostorih Alojzijevešča na Poljanski cesti.

Med brati in sestrami.

Idrija. Kdo laže: prvi ali drugi? Mnenja smo, da oba. Tako je prinesel list »Naprej« v št. 4 z dne 18. februarja. Mi smo pa prepričani, da ne laže ne prvi ne drugi, ampak tretji, namreč »Naprej«; kdor ne verjame, naj se prepriča v krščanskem gospodarskem društvu. Kakor tukaj, tako se je urezal dopisnik »Napreja« pri članku 3. v št. 1. z dne 4. januarja, ko je pisal, da se je plačalo pri občini mestnim stražnikom za pobiranje davka od žganih pijač v letu 1909. 250 kron, v resnici se je plačalo omenjenim le 194 kron 42 vin. Ali nalašč laže v »Napreju« ali ni dosti prepričan, tega ne vemo; ako ni dosti prepričan, mu svetujemo, da se najprvo prepriča, potem naj piše, ako tudi je mogoče, kak dohtar. — Isti dopisnik tudi piše v »Napreju« št. 3. z dne 4. februarja, da v prihodnje pove, odkod je prišlo Kršč. gosp. dr. do 6% dividende. Ker ni tega storil v št. 4., ga pozivljamo, da dokaže v št. 5.

Sava. Shod, ki ga je priredilo delavsko politično društvo dne 19. t. m., je jako dobro uspel. Delavstvo pazno sledi delu naših poslancev ter se zato zanima za naše shode, na katerih se vedno sliši dosti važnega. Poročal je poslanec dr. Krek. V državnem zboru je delo težko, ker je v Avstriji preveč različnosti, tako v narodnostih kot v izobrazbi. Treba je gledati na to, da se da vsem narodom enaka pravica, a ne kot dosedaj, da smo Slovenci zastavljeni v vseh službah. Pametnejši Nemci bi si dali to dopovedati, a par kričačev kot Markhl itd. se upirajo. Tudi uradništvo ima veliko moč, ker misel, da smo vsi enaki, še ni prodrla v vse urade. Socialni demokratje se jeze, da je dr. Šusteršič glasoval za ladje. V naši moči se ni drugače ubraniti vojske kot z močno armado, s katero si ohranimo mir. Pri tem bo tudi delavstvo zaslužilo. Koliko bo treba le železa. Nemci v začetku niso hoteli glasovati, ker so hoteli dobiti kak dobiček. A dr. Šusteršič je rekel, mi bomo glasovali. Zato so tudi oni morali brez koncesij. Brigamo se za šolstvo. Liberalni učitelji so le v škodo, če tudi vpijejo, da so prvi stan. Stranka, ki je odvisna od časopisov, je zanič. A z ljudsko mislijo moramo ubiti sovražno časopisje. Treba je, da se da našemu ljudstvu zaslužek. Skrbimo zato za večje omrežje železnic, izrabo vodne moči, da bodo imele pridne roke delo doma. Podrobnosti berite v naših časopisih. Pri občinskih volitvah iščite prijateljev le v naši stranki, brez kompromisov. Zagotovim vam pomoč od S. L. S. Volili boste po novem volivnem redu. Živela S. L. S. (Burno odobravanje.) — Gosp. župnik

Škubic omenja pisarenje nasprotnikov o shodu pri Sv. Križu. Pri občinskih volitvah bodo odločevala načela S. L. S. in pametno gospodarstvo. Razloži prejšnje liberalno gospodarstvo, pod katerim bi bila lahko šola že stala. Veliko stvari je še treba razložiti, a imeli bomo še shode. Zavrne tudi liberalne laži o vodovodu, trotoarjih itd. — Gosp. gerent A. Čebulj pojasni liberalne laži o vodovodu ter dokaže resnico s številkami. Vsak delavec ima tudi pravico, da dobi pri županstvu delavsko knjižico, a liberalci so našim pri tem nagajali ter le svojim šli na roko. — Tov. Krivc govori o liberalcih, ki niso imeli toliko razuma, da bi naredili prošnjo za vodovodno podporo. — Nato se predsednik shoda g. F. Čebulj zahvali govornikom ter zaključi dve uri trajajoči shod z besedami: Priporočam vam, kar ste slišali, ohranite ter pojte v boj za dobro stvar. Vaš trud bo poplačan. — V nedeljo dne 26. t. m. ima I. delavsko konsumno društvo občni zbor v Delavskem domu na Savi. Pričetek ob pol 3. uri popoldne. Člani, udeležite se polnoštevilno, ker je dnevni red važen. — Odbor.

Z Ježice pošilja Fanika Pečnik, poštna ekspedijentinja, sledeči popravek: »Ni res, da naročniki dobe list »Naša Moč« šele v četrtek, namesto v soboto, res je pa, da list pride v soboto popoldne s šesto pošto in da so nedelje proste dostavljanja in radi tega se dostavlja v ponedeljek.« — Popravek objavljamo, dasi bi ga lahko poslali v koš. Dostavljamo pa tole: Naš list se odda vedno ob petkih zvečer na pošto. Po naši sodbi bi ga morali dobiti na Ježici že v soboto naši naročniki v roko. Mi smo po naših zakupnikih poučeni, da je bil dostavljen list res šele v četrtek, naša stvar pa ni, da preiskujemo, kdo da je zagrešil tako zamudo. Mi jo nismo, naše upravništvo, ki dela dasi brezplačno, točno in natančno, končno tudi ni za to, vedno in vedno poslušati pritožbe, zato smo sklenili, da bomo objavili vsako pritožbo kjerkoli si bodi glede na neredno dostavljanje našega lista. To ne velja zgolj za Ježico, marveč tudi za druge kraje. Če se list redno in hitro dostavlja po pošti v Ljubljani, kjer ga dobe naročniki dostavljenega že v soboto zjutraj po pismonoših, naj se tako dela tudi drugod.

Idrija. Ko je zadnjič nekdo povedal v »Naši Moči«, kako nazadujejo tukaj v Idriji socialisti, so se začeli nekako navidezno gibati, zlasti z ustanovitvijo nekakih odsekov, ki so pa že bili ustanovljeni pred več leti. Pregovor pa pravi: sila ni nikjer prida. Za mladeniško zvezo se veliko agitira, zlasti pri novih delavcih. Zlasti se odlikuje neki Jože Šinkovec, ki dela med novimi delavci. Delavci, ne dajte se zapeljati od tistih, ki so zavrgli že zdavnej delavski interes in šli v boj za moža, ki samo delavca izkorišča. Dajte njim pošten odgovor, kadar vas nagovarjajo za vstop v njih vrste. Jeseničanom pa svetujem, naj ne ustanovijo mladeniške zveze po zgledu Idrije, ker idrijska že razpada!

Idrija. V »Slov. Narodu« čitamo v številkah z dne 5. februarja, da je deželni odbor zaukazal, da se mora zgrajena stavba nemudoma podreti, posestnik pa tega ni hotel izvršiti, ker to bi bilo uničevanje samega sebe. Mi pa pravimo: po kateri krivdi? Ali je vpošteval občinski zastop slabejšega sosedu in njega pritožbe, ki je utemeljil s tem svojo pritožbo, da ako sosed z nameravano stavbo vodeno stekajočo strugo zapre, bode v deževnem vremenu njegovo posestvo uničeno, kar pa občinski zastop ni vpošteval, ker si je morda predstavljal, da slabejši ima le pravico za pritožiti, razpravljati pa se v nji ne sme, pa če bi bil tudi popolnoma uničen na korist močnejšega. Kajne, to je pravica, enakost; potem pa naj še kdo reče, da ne spadajo pod zastavo nezmotljivosti. Dopisnik pravi, da je županstvo vse potrebno ukrenilo. Mi pa smo drugih misli, da je županstvo res delalo, ampak le za nered, s tem, ker ni vpoštevalo slabejšega, da je moral drugje svojih državljanških pravic iskati, kar bi se bilo lahko doma izvršilo, ker je takih slučajev bilo v Idriji že zadostno, pa se je s pametnim posredovanjem obojestransko zadovoljivo rešilo. Dopisnik je mnenja, da ko pride delegiran klerikalni podjetnik, mordaga bode sram, roparsko uničevati imetje svojega tovariša. Mi pa smo mnenja, da je še večje roparsko uničevanje svojega slabejšega someščana, ki mu hoče močnejši z nasilstvom škodo-

vati, ako že ne za vselej, saj za mnogo let. No, pa mi bi se ne vtikali v te stvari, ko bi ne bili prizadeti glede pravic slabejših.

Prometna zveza.

Naj v miru počivajo: Jožefa Klopčič, Ljubljana; Julija Lanzinger, Linc; Roza Uibleis, Wels; Lena Walter, Braunau; Marija Trimmel, Tuzla; Lojza Macinger, Dunaj; Franc Komar, Bos. Brod; Karla Casanova, Praga; Viljem Lorinzer, Braz; Franc Hehtberger, Amlovitz; Anton Erd, Obernitz; Franc Kienast, Attnang; Tomaž Purgaj, Maribor; Ivan Dörner, Sv. Hipolit; Fric Strobl, Gmunden; skupno je torej plačati za 15 smrtnih slučajev 75 vin.

Redni mesečni sestanek skupine Ljubljana se vrši v soboto dne 4. marca t. l. ob pol 8. uri zvečer v »Rokodelskem domu«. Zeleti je mnogobrojne udeležbe, ker imajo priti zelo važne zadeve v razpravo.

»Železničar«, lajna slovenskih socialnih demokratov, je začutil v sebi potrebo, da se nekoliko, a strašno duhovito ponorčuje iz shoda kršč. soc. železničarjev v Višnji gori. Saj se razumemo: boli vas, boli, da se vaše vrste vedno bolj in bolj cepijo in razkrajajo, dočim »Prometna zveza« narašča. Vselej, kadar zacvilite nad nami ali pa nad kom našim, pokažete nam vaš strah in s tem nas bodrite k neumornemu delu za našo pošteno reč. Le še večkrat se kaj oglasite, gospodje sodrgarji, bomo vam hvaležni. Pač vam ni treba povdarjati, da se za udeležbo kaplanov in mežnarjev na vaših shodih ne bodete pulili, vsaj vsi vemo, da se najtemeljiteje pogovorite in porazdelite, če ste lepo sami med seboj; pa tudi, da bi si nobeden mežnar ne štel v čast, biti vaš vabljenec.

Sodrug brez madežev so pri zadnjih volitvah južnoželezničarjev za odbor nezgodnega zavoda samo toliko sleparili in goljufali pri njih agitaciji, da je bil državni poslanec Kemeter prisiljen, vložiti dvojni protest pri generalnem ravnatelju pl. Webberu. Radovedni smo, kako se bodo sedaj skušali odtegniti zaslužnim »fackam« po njih umazanih prstih. Našim članom pa bodi to v pouk, naj pri vseh enakih volitvah z bistrim očesom gledajo in opazujejo početje rdečkarjev.

Shod na Bohinjski Beli. V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršil shod kršč. slov. železničarjev »Prometne zveze«, plačilnica Bohinjska Bela, v stari šoli na Bohinjski Beli. Shoda se je udeležilo 86 članov »Prometne zveze«. Kar je pohvale vredno in s ponosom moremo reči, da se zavedajo in s tem so tudi pokazali, kako da prepotrebno je zboljšanje plače in drugih gospodarskih potreb za pošteno vzdrževanje sebe in svojih družin, da so njih zahteve popolnoma opravičene. Voditelj plačilnice pozdravi navzoče in si izvolijo za predsednika tovariša I. Pečar, čuvaja, za zapisničarja A. Slamnik, delavec. Nato pozdravi predsednik navzoče zborovalce in poda besedo tovarišu A. Koleša, predsedniku skupine Ljubljana. Govornik pozdravi v imenu vodstva na Dunaju in v imenu skupine Ljubljana, posebno pa še v imenu poslanca I. Gostinčarja, nakar v kratkih potezah razloži namen in pomen »Prometne zveze« in o njenem delovanju, kako potrebno da je pravovarstvo za vsakega železničarja, ker železničar je vedno izpostavljen nevarnosti, da je vedno z eno nogo v ječi, z drugo v grobu, kako koristna in dobrodelna da je mrtvaška odpravnina, ki jo nudi »Prometna zveza« in kako tudi ona podpira svoje člane v slučaju boleznih in potrebe. Razložil je resolucije in zahteve železničarjev, ki so se predložili po vodstvu Prometne zveze in naših velezaslužnih krščanskih poslancih na upravo državne železnice in ministrstvo. Potem je govoril prezaslužni prečastiti gospod deželni poslanec J. Piber, župnik v Gorjih, ki je v kratkih in jedrnatih besedah razložil namen organizacije na gospodarskem polju proletarskega stanu železničarjev. Kako trd da je vsak minister, ko je treba odpreti možniček za zboljšanje plače uslužbencev, osobito železničarjev. Osobito pa sedaj, ko vlada tako velika draginja, da se skoro ne more več shajati in si nabavljati potrebnih živih in družih potrebščin za vzdrževanje svojih družin. Treba je, da se vsi železničarji organizirajo in tako pokažejo svoje potrebe in svoje zahteve, ker odločno tudi zahtevajo. Ne pa precej obupati, če železniške uprave takoj ne ugodijo vsaki predloženi prošnji, ampak se ne ustrašiti

in vedno dregati tako dolgo, da se prošnji ugodi. Stavila se je sledeča resolucija. Krščanski slovenski železničarji, zbrani na shodu v Bohinjski Beli dne 19. svečana leta 1911. Visoko in slavno cesarsko kraljevo železniško ministrstvo se pozivlja, da z ozirom na večjo draginjo se vljudno prosi, da čim prej ko mogoče podeli tudi vsem prožnim delavcem iste udobnosti in ugodnosti glede nakupovanja živil prostovoznih listov (Freischeinov) kakor so označeni v predpisni knjigi člen 12 za vse nastavljene železniške uslužbenke. — Poziv. Krščansko slovenski železničarji prožni delavci, zbrani na shodu na Bohinjski Beli pozivljajo vse tovariše železničarje, da čim prej ko mogoče vložijo pri visokem cesarsko kraljevem ministrstvu prošnje za prosto vožnjo za nakup in nabavo cenejših živil. Pozivljajo se tudi vsi tovariši in člani personalnih komisij, da svoječasno stavijo označene prošnje. Nato je še tovariš Koleča naznanil, da se vrši dne 25. in 26. sušca občni zbor vodstva Prometne zveze na Dunaju, da so se v to svrhu poslale resolucije slovenskih pokrajin, na kar predsednik zaključil shod.

Zahvala. Podpisani izrekam slavnemu vodstvu »Prometne zveze« za izplačano mu vsoto 200 K za pogrebno odpravnino za njegovo preblogo pokojno soprogo Jozefo Klopčič, kakor tudi vsem gospodom in gospem, ki so se udeležili pogreba, osobito članom in članicam, Slovenski krščanski socialni zvezi, ki so se udeležili pogreba z zastavo in vencem najiskrenejšo zahvalo. Bog Vam povrni. — Tomaž Klopčič, železniški uslužbenec.

Vodstvo Prometne zveze daje naznanje, da se vrši dne 25. in 26. sušca občni zbor vodstva Prometne zveze na Dunaju. Ker bode to zborovanje tudi jako zanimivo, prosi vodstvo, da bi se do konca meseca svečana vposlale resolucije in predlogi glede občnega zbora in tudi nujne zahteve. Naslov na vodstvo Prometne zveze, Dunaj XV., Mariahilferstrasse Nr. 141. Zentralleitung des Vereines »Verkehrsbund« Wien XV, Mariahilferstrasse Nr. 141.

Iz skladišča južne železnice. Res je, da sem se malo zakasnil s poročilom južne železnice v Ljubljani, pa kar sem se namenil, to hočem storiti in sporočiti o oslarijah, kakršne se godijo v presrečni rdeči organizaciji akordantov v skladišču južnega kolo-dvora v Ljubljani. Ti rdeči organiziranci, kateri so po socialno demokratski razsvitljenosti tako daleč prišli, da hočejo svoj verski značaj kot krščanski očetje postati kot obrtnik, kateri se nauči svojega poštenega obrta, da bi se tako pošteno, kakor z vero, katero se je naučil od poštenih staršev, jo tudi zvesto izpolnjevati, in kot s svoji poštenim obrtom v življenju pošteno preživeti, ker je pa prelen, se truditi in izpolnjevati to, kar se je naučil, zavrže kot obrtnik svojo obrt in rajše postane žgahnarska baraba, tako delajo tudi naši akordantje z verskim značajem v rdeči organizaciji. To jih še malo speče v srce, ako tu pa tam kakšnemu pride na uho, kateri še misli, da je dosti, da gre le enkrat v tednu v cerkev (misli, saj tukaj me ne bode videl noben socialno-demokratski bobnov, saj oni tako ne gredo nikoli v cerkev), da nima prav, da po eni strani hoče, da bi njegovi otroci bili krščansko izučeni in po drugi strani pa podpira ravno tiste, kateri najhujše rujejo zoper krščanski verski nauk, kateri je za vsacega trezno mislečega največje važnosti! Ali ni sramota za vse tiste, ki tako brez pomisleka, akoravno težko podpirajo tiste socialnodemokratske vodje, v katerih kar gori sovraštvo do vere tvojih otrok, v katere si se trudil vsaditi mogoče Ti sam, kar je pa gotovo, da tudi krščanski duhovniki v šoli. Ali še niste spoznali, kako vas je zatelebala brezverska socialna demokracija, da se sami ne spoznate in se ne zavedate svojih narodnih dolžnosti in svojih pravic! To se je spoznalo letos, ko se je volilo posredovalne može za akordno blagajno. Naravnost sramotno je to za vse tiste socialnodemokratske akordante, ki se ne zavedajo, da naš akord v skladišču južne železnice v Ljubljani je zaslužen, izven en par Nemcev, katerih nam še ni treba v poštev jemati, le iz samih slovenskih žuljev prigraran! Ti rdeči prosvitljenci so letos

začetkom svečana volili za svoje komedjante kot posredovatelje za akordno blagajno dva Nemca in enega še tistega zelo mladega za to mesto nesposobnega Slovenca! Torej tako globoko so vas izburačili vaši rdeči voditelji, da si ne veste najti med seboj treh mož, kateri, akoravno bi bili socialni demokrati, da bi bili sposobni za tako mesto. Če jih niste našli med seboj, pa bi vprašali krščansko organizirane železničarje, akoravno so vam trn v peti, ti bi vam že pokazali in vas spomnili na može, kateri vedo, kaj je akord in bi marsikateremu socialnemu demokratu tudi ugajali. Pa ne! Seveda, ker niso bili vsi socialni demokrati, akoravno imate sedaj same tepce. Le imejte jih, saj ste jih sami izvolili. Saj mi jih tako ne maramo. Tisto vam pa povemo, da le držite se tega da kdor ni v rdeči organizaciji, da za tistega se ne bodete nič brigali in mu nič pomagali, kakor pravijo sploh rdeči komedijonti. To bomo pa že gledali, da se bode gledalo tudi na nas, od strani gospodov načelnikov, ker je one direkcija postavila namesto načelnikov in jih tudi zato plača, da bodeta držala poštenu red tudi za nas, akoravno nismo in ne bomo oblečeni kot so rdeči breznačajneži v rdeči barvi. Gledalo se bode že na to, da ne bosta gg. načelnika samo kot tajnika socialne demokracije, da, kar bodo oni rekli, to se bo zgodilo, je pošteno, ali ne. Torej mi z Bogom za sedaj, vi rdeči neotesanci, drugikrat morebiti še kaj več!

Občni zbor krajne skupine Ljubljana Prometne zveze. (Dalje.) Zahteve članov Prometne zveze v kurilnici državne železnice; predlaga Moškerc. — Sklene se: 1. V Ljubljani se naj ustanovi nova delavnica. — 2. Tukaj naj imajo domačini prednost in ne tujci. — 3. Zahtevamo, da se naj delavec po preteku enega leta nastavi stalno, posebno pa vsi rokodelci. — 4. Zahtevamo, da naj se nastavi domači uradniki, kateri so zmožni slovenskega jezika, da ne bomo tako prezirani, kakor smo od tujcev. — 5. Zahteva se še, naj se nastavljenim delavcem vsake dve leti zviša plača za 100 kron. Ako imajo uradniki in poduradniki zvišano plačo za 200 kron, potem bi bilo pravično, ako bi tudi delavec dobil 100 K, saj imata obadva enak želodec, samo to je, da mora delavec nekoliko več prahu požreti, namesto pišk. — 6. Zahteva se, naj se prihranek materijala enakomerno razdeli med delavce kot uradnike, da ne bodo dobili uradniki, vsi delavci pa nič, kateri največ prihranijo. — 7. Zahtevamo tudi, da naj se da delavcem boljša kurjava, in sicer taka, kakor je bila pred nekaj leti. Poleti dobimo v premožu skoraj polovico prahu, pozimi pa blata, in drva so tudi popolnoma gnila, ker stoje več let na prostem v dežju in snegu, zato naj se da dobro, ker tudi dobro plačamo. — 8. Zahteva se, da ne bodo mlajši delavci prekašali starejših v plači, kakor se sedaj dogaja. — 9. Nakladalci premoga zahtevajo plačo, in sicer na dve leti za 20 h dnevne plače, potem 12 ur službe in 24 ur prosto, kakor imajo premikači vozov, ki imajo enako težko delo.

(Dalje prihodnjič.)

Okno v svet.

INVALIDNO ZAVAROVANJE.

V Nemčiji je invalidno zavarovanje najbolj izvedeno. Glede na invalidnost morajo biti v Nemčiji zavarovani vsi delavci in nastavljeni, ki ne zaslužijo letno nad 2000 mark. Prostovoljno se lahko zavarujejo vsi tisti delavci, nastavljeni in mali podjetniki, ki niso podvrženi prisilnemu invalidnemu zavarovanju. Obstojajo deželni invalidni zavarovalni zavodi in posebne invalidne blagajne državnih železnic, rudarjev in mornarjev. Zavarovanih je 15,200.000 delavcev. Tedenski prispevki se plačujejo po 14, 20, 24, 30 in 36 fenigov tedensko. Polovico prispevajo delodajalci, polovico zavarovanci. Država prispeva k vsaki renti 50 mark. Zavarovanci so upravičeni, da dobe invalidno rento, če so plačevali prispevke 200 tednov, starostno rento pa, ko so stari 70 let in če so vplačevali 1200 tednov prispevke. Poprečna invalidna renta znaša letno 70 mark, starostna 163 mark.

V Avstriji se dela na uvedbo invalidnega zavarovanja od leta 1892 sem. Za slučaj invalidnosti je zavarovanih zgolj 170.000 rudarjev, ki imajo bratovske skladnice. Upravičeni zavarovanci dobe poprečno 205 do 148 mark.

Na Ogrskem poznajo tudi invalidno zavarovanje zgolj za rudarje. Za kmečke delavce in posle je pa uvedeno prostovoljno invalidno zavarovanje.

Italija je uvedla prostovoljno zavarovanje vseh delavcev, ki morajo biti zavarovani pri državnem zavodu. Prispevati morajo zavarovanci. Država tudi prispeva. Zavarovanci dobe invalidno rento po petih letih, starostno rento dobe tisti, ki so stari 60 let in če so prispevali 25 let. Renta znaša najmanj 100 mark letno.

Francija ima že več let uvedeno prostovoljno starostno zavarovanje.

Belgija ima prostovoljno starostno zavarovanje po francoskem zgledu in prostovoljno invalidno zavarovanje delavcev po zvezah bolniških blagajen. Rudarji, ki jih je 150.000, imajo prisilno invalidno zavarovanje.

Na Angleškem obstoja prostovoljno zavarovanje po francoskem, oziroma po belgijskem vzorcu. Dovoljujejo se življenjske rente do 2000 mark (povprečno 350 mark). Od leta 1909. imajo na Angleškem starostno preskrbo za pomoči potrebne osebe, ki so nad 70 let stare. Prispeva zgolj država do 160 milijonov mark. Izplačali so 910.000 starostnih rent, povprečno do 180 mark posamezniku.

Na Finskem je tudi uvedeno prostovoljno invalidno zavarovanje.

Nobenega invalidnega zavarovanja ni na Norveškem, Švedskem, Danskem, Nizozemskem in na Luksemburškem.

Ne pozabite, da je treba delati na vso moč za Vaše glasilo „Našo moč“. Čim več naročnikov, tem večji vpliv bo imelo Vaše glasilo.

Upoštevajoč naraščajoče treznostno gibanje in ustrezajoč tozadevno izraženim željam je sklenilo podpisano vodstvo v dosedanjih prostorih „Krščansko-socialne zveze“ odpreti

brezalkoholni oddelek gostilne.

Dobivajo se gorka in mrzla jedila, mleko, kava in čaj po nižjih cenah ter raznovrstno sadje. Postrežnina (napitnina) se ne bo sprejemala.

Onim, ki žele imeti obed in večerjo brez pijače, se priporočamo za stalno naročbo. Dobival se bo tudi zajutrek.

Za obilen obisk se priporoča

vodstvo hotela „Union“.

Najboljša, najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov K.

Stanje vlog čez 21 milijonov K.

Lastna glavica

K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franc. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.

ter jih obrestuje **4 1/2 %** brez
po odbitku,

tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu n. Lj.; Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. posl.; Anton Kobi, posest. in trg., Breg pri Borovni; Karol Kauschegg, veleposest. v Ljubljani; Matija Kolur, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Krežar, svetnik trg. in obrt. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Leskovic, hišni posestnik in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak m., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERŠOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavic, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izdelanih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosfi.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zasopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznan najfinejšo blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)
LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana

Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ M. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste
priporočata sledeča zdravila:

Balzam proti žetodnim bolečinam, steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrsno, krepilno in slast do jedi po spisu oče sredst. o, steklenica 40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodec: 1 krč, steklenica 40 vin., 6 steklenic 2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu, steklenica 20 vin.
„Stadin“ za otroke.
Obliz za kurja ocesa, bradavice in trdo kožo, mala škatljica 50 vin., večja 1 K 2 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica 3 vin.
Posipalni prašek proti ožgnivanu otrok in proti p. teniu
nog, škatljica 50 vin., 6 škatljic 2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju po udih, steklenica 1 krono.
Rižbe olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstranitev kurjih oces, bradavic in trde kože steklenica 7 vin.
Tinktura za želodec, odvajalno, krepilno in slast pospešujoče sredstvo, steklenica 20 vin., steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica K.
Trpotčev sok, izvrsen pripomoček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2 kr. 40 vin., in 4 kr. 8 vin.
Železnate kroglice, proti bledeci (Bleichsucht) mala škatljica 70 vin., velika 1 kr. no 60 vin.

Dežnike in solnčnike

domačega izdelka

najboljše kakovosti, priporočata po najnižji ceni slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da sem odprl na **Tržaški cesti št. 1**

„pri Kerčonu“ filialo

moje trgovine z železnino, hišnega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Štefan Nagy**

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

Samo 6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) za francosko linjo čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKA POSOJILNICA“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Hmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

IVAN JAK in SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

voznih koles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

